

Oikeustapauskokoelma

VIRKAMIESTUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)
30 päivänä syyskuuta 2010

Asia F-20/06

Patrizia De Luca
vastaan
Euroopan komissio

Henkilöstö — Virkamiehet — Nimitys — Virkamiehet, jotka pääsevät ylempään tehtäväryhmään avoimen kilpailun kautta — Ennen uusien henkilöstösääntöjen voimaantuloa varallaololuetteloon merkitty hakija — Palkkaluokan määrittämistä palvelukseen ottamisen yhteydessä koskevat siirtymäsäännökset — Palkkaluokan määrittäminen uusien epäedullisempien sääntöjen mukaisesti — Henkilöstösääntöjen liitteessä XIII olevan 5 artiklan 2 kohta ja 12 artiklan 3 kohta

Aihe: EY 236 ja EA 152 artiklaan perustuva kanne, jossa Patrizia De Luca, joka on läpäissyt ennen 1.5.2004 järjestetyn kilpailun, vaatii virkamiestuomioistuinta kumoamaan 23.2.2005 tehdyn komission päätöksen, jolla hänet nimitettiin hallintovirkamieheksi, siltä osin kuin tässä päätöksessä määritettiin hänen palkkaluokakseen A*9, taso 2.

Ratkaisu: Kanne hylätään. Asianosaiset vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Tiivistelmä

1. Virkamiehet — Kanne — Edeltävä hallinnollinen valitus — Määräajat — Alkamisajankohta (Henkilöstösääntöjen 25, 26, 90 ja 91 artikla)

2. Kumoamiskanne — Unionin tuomioistuinten toimivalta — Kumoamiskanne virkamiehelle vastaisesta yksittäispäätöksestä — Unionin tuomioistuimilla ei ole toimivaltaa todeta sovellettavan säännöksen lainvastaisuutta antamiensa tuomioiden tuomiolauselmissa (EY 230 artikla)

3. Virkamiehet — Palvelukseen ottaminen — Palkkaluokkaan nimittäminen — Uuden urarakenteen käyttöön ottaminen asetuksella N:o 723/2004 — Palkkaluokan määrittämistä koskevat siirtymäsäännökset (Henkilöstösääntöjen liitteessä XIII olevan 1 artiklan 2 kohta ja 12 artiklan 3 kohta; neuvoston asetus N:o 723/2004)

4. Virkamiehet — Palvelukseen ottaminen — Palkkaluokkaan nimittäminen — Uuden urarakenteen käyttöön ottaminen asetuksella N:o 723/2004 — Palkkaluokan määrittämistä koskevat siirtymäsäännökset (Henkilöstösääntöjen 3 artikla sekä liitteessä XIII olevan 12 artiklan 3 kohta; neuvoston asetus N:o 723/2004)

5. Virkamiehet — Palvelukseen ottaminen — Palkkaluokkaan nimittäminen — Kilpailuilmoituksessa mainitun tehtäväryhmän palkkaluokkaan nimittäminen — Uuden urarakenteen käyttöön ottaminen asetuksella N:o 723/2004 — Palkkaluokan määrittämistä koskevat siirtymäsäännökset

(Henkilöstösääntöjen 29 artiklan 1 kohta ja 31 artiklan 1 kohta sekä liitteessä XIII olevan 2 artiklan 1 kohta ja 12 artiklan 3 kohta; neuvoston asetus N:o 723/2004)

6. Virkamies — Palvelukseen ottaminen — Palkkaluokkaan nimittäminen — Uuden urarakenteen käyttöön ottaminen asetuksella N:o 723/2004 — Palkkaluokan määrittämistä koskevat siirtymäsäännökset

(Henkilöstösääntöjen liitteessä XIII olevan 12 artiklan 3 kohta; neuvoston asetus N:o 723/2004)

7. Virkamiehet — Palvelukseen ottaminen — Palkkaluokkaan nimittäminen — Kilpailuilmoituksessa mainitun tehtäväryhmän palkkaluokkaan nimittäminen — Uuden urarakenteen käyttöön ottaminen asetuksella N:o 723/2004 — Palkkaluokan määrittämistä koskevat siirtymäsäännökset

(Henkilöstösääntöjen liitteessä XIII olevan 12 artiklan 3 kohta; neuvoston asetus N:o 723/2004)

1. Henkilöstösääntöjen 90 artiklassa vahvistettu valitusaika voi alkaa siitä päivästä alkaen, jona asianomainen sai tiedon hänelle vastaisesta toimesta. Tätä luonteeltaan menettelyllistä säännöstä, joka on tarkoitettu kattamaan huomattavan määrän tilanteita, on tulkittava henkilöstösääntöjen niiden perustavanlaatuisien sääntöjen valossa, joilla säädellään tiedon antamista virkamiehille heidän työsuhteensa keskeisistä tekijöistä ja erityisesti sitä, missä muodossa tämä tieto on annettava. Henkilöstösääntöjen ja erityisesti niiden 25 ja 26 artiklan systematiikasta käy ilmi, että luokituspäätökset, kuten nimitys- ja vakinaistamispäätöksetkin, on annettava asianmukaisella tavalla tiedoksi asianomaiselle virkamiehelle ja että hallintoviranomainen ei voi ilmoittaa virkamiehelle tällaisia päätöksiä sellaisen asiakirjan avulla, jossa vain tehdään johtopäätökset näistä päätöksistä, tai jättää valvomatta sitä, että nämä päätökset tosiasiallisesti saapuvat vastaanottajalleen. Jos asianomaiselta virkamiehellä edellytettäisiin valituksen tekemistä viimeistään kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun hän on hyväksynyt tarjotun työpaikan, eikä siitä, kun nimittämispäätös on annettu tiedoksi, tehtäisiin tyhjäksi henkilöstösääntöjen 25 artiklan toinen kohta ja 26 artiklan toinen ja kolmas kohta, joiden tarkoitus on nimenomaan sen mahdollistaminen, että virkamiehet saavat tosiasiallisesti tiedon päätöksistä, jotka koskevat muun muassa heidän hallinnollista asemaansa, ja että virkamiehet voivat vedota heille henkilöstösäännöissä taattuihin oikeuksiin.

(ks. 38–40 kohta)

Viittaukset:

Virkamiestuumioistuin: asia F-101/05, Grünheid v. komissio, 28.6.2006 (Kok. H., s. I-A-1-55 ja II-A-1-199, 49, 52 ja 56 kohta)

2. Vaikka kantajalle vastaisesta yksittäispäätöksestä nostettua kumoamiskannetta tutkiessaan unionin tuomioistuimilla on toimivalta todeta kanteen kohteena olevan päätöksen perusteena olevan yleisesti sovellettavan säännöksen lainvastaisuus, niillä ei sitä vastoin ole toimivaltaa tehdä tällaisia toteamuksia antamiensa tuomioiden tuomiolauselmissa.

(ks. 44 kohta)

Viittaukset:

Virkamiestuumioistuin: yhdistetyt asiat F-134/07 ja F-8/08, Adjemian ym. v. komissio, 4.6.2009 (Kok. H., s. I-A-1-149 ja II-A-1-841, 38 kohta, valitus vireillä unionin yleisessä tuomioistuimessa, asia T-325/09 P) ja yhdistetyt asiat F-20/08, F-34/08 ja F-75/08, Aparicio ym. v. komissio, 29.9.2009 (Kok. H., s. I-A-1-375 ja II-A-1-2013, 28 kohta)

3. Henkilöstösääntöjen liitteessä XIII olevan 1 artiklan 2 kohdasta, kun sitä luetaan yhdessä samassa liitteessä olevan 12 artiklan 3 kohdan kanssa, käy ilmi, että tässä viimeksi mainitussa säännöksessä olevalla ilmaisulla ”palvelukseen otetut” on tarkka merkitys, ja että se on ymmärrettävä siten, että siinä tarkoitetaan virkamiehiä, jotka ovat 1.5.2004 eli virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen ja muuta henkilöstöä koskevien palvelussuhteen ehtojen muuttamisesta annetun asetuksen N:o 723/2004 voimaantulopäivän, ja 30.4.2006 välisenä aikana tulleet palvelukseen sellaiseen virkaan, johon heidät on ollut mahdollista nimittää, koska heidät oli ennen 1.5.2006 merkitty soveltuviin hakijoiden luetteloon, jonka julkaisemisella saatettiin päätökseen vanhojen henkilöstösääntöjen voimassaolon aikana julkaistu kilpailu, siitä riippumatta, oliko näillä virkamiehillä tämä ominaisuus vai ei silloin kun he tulivat palvelukseen.

(ks. 56 kohta)

4. Yhdenvertaisen kohtelun periaatetta on loukattu, kun kahta henkilöryhmää, joiden tosiasiallisissa ja oikeudellisissa tilanteissa ei ole keskeistä eroa, kohdellaan eri tavoin palvelukseen ottamisen yhteydessä ja kun tällaiselle erilaiselle kohtelulle ei ole objektiivisia perusteita.

Yhdenvertaisuusperiaatteella ei myöskään voida rajoittaa lainsäätäjän vapautta tehdä koska tahansa henkilöstösääntöjen säännöksiin muutoksia, joita se pitää viranhoidon edun mukaisina, vaikka nämä säännökset ovatkin virkamiehille epäedullisempia kuin aiemmat säännökset, sillä muuten estettäisiin kaikki lainsäädännön kehitys.

Lisäksi henkilöstösääntöjen 3 artiklasta ilmenee, että virkamiehen nimitys perustuu väistämättä hallintoviranomaisen yksipuoliseen toimeen, ja että kilpailun läpäissyt hakija voi vedota virkamiehen asemaan ja vaatia näin ollen henkilöstösääntöjen soveltamista vasta sen jälkeen, kun häntä koskeva tällainen päätös on tehty.

Edellä todetusta seuraa, että 1.5.2004 eli virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen ja muuta henkilöstöä koskevien palvelussuhteen ehtojen muuttamisesta annetun asetuksen N:o 723/2004 voimaantulopäivän jälkeen virkaan nimitettyjen virkamiesten palkkaluokan määrittäminen on toteutettu lain mukaisesti vain jos on sovellettu kyseisenä päivänä voimassa olleita uusia perusteita. Nämä perusteet vahvistettiin henkilöstösääntöjen liitteessä XIII olevan 12 artiklan 3 kohdassa 1.5.2004 alkaneen ja 30.4.2006 päättyneen siirtymäkauden ajaksi.

Henkilöstösääntöjen uudistuksen voimaantulopäivää koskevat toteamukset eivät tee tyhjäksi tätä päätelmää. Ensimmäiseksi vaikkei voida sulkea pois, että uuden säädöksen voimaantulopäivästä voi aiheutua syrjintää, voimaantulopäivä 1.5.2004 oli esillä olevassa asiassa objektiivisesti perusteltu. Asetuksen N:o 723/2004 johdanto-osan ensimmäisen perustelukappaleen sanamuodon mukaan henkilöstösääntöjen uudistusta perusteltiin yhteiskunnassa tapahtuneilla yleisillä muutoksilla ja niiden heijastumisella Euroopan unionin julkiseen palvelukseen sovellettavaan sääntelykehikseen, ”jotta vastataan toimielinten ja niiden henkilöstön muuttuviin tarpeisiin”. Näin ollen on ymmärrettävää, että tämä asetus tuli voimaan kymmenen uuden jäsenvaltion liittymispäivänä. Toiseksi hallinnon päättämä palvelukseenottopäivä on objektiivinen ja yhteisön lainsäätäjän tahdosta riippumaton tekijä.

(ks. 68–71 ja 73 kohta)

Viittaukset:

Yhteisöjen tuomioistuin: asia C-443/07 P, Centeno Mediavilla ym. v. komissio, 22.12.2008 (Kok., s. I-10945, 76 ja 81 kohta)

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin: asia T-121/97, Ryan v. tilintarkastustuomioistuin, 30.9.1998 (Kok., s. II-3885, 100 kohta); asia T-135/05, Campoli v. komissio, 29.11.2006 (Kok. H., s. I-A-2-297 ja II-A-2-1527, 105 kohta) ja asia T-58/05, Centeno Mediavilla ym. v. komissio, 11.7.2007 (Kok., s. II-2523, 54, 55, 77, 86 ja 113 kohta)

Virkamiestuuomioistuin: asia F-54/06, Davis ym. v. neuvosto, 19.6.2007 (Kok. H., s. I-A-1-165 ja II-A-1-911, 81 kohta)

5. Mitä tulee virkamiesten palkkaluokan määrittämiseen, virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen ja muuta henkilöstöä koskevien palvelussuhteen ehtojen muuttamisesta annetulla asetuksella N:o 723/2004 toteutetun uuden urarakenteen käyttöön ottamisen jälkeen täytettävien virkojen luokituksen, jonka hallintoviranomainen toteutti vanhojen henkilöstösääntöjen puitteissa kilpailuilmoitusta laatiessaan, vaikutukset eivät ole voineet jatkaa 1.5.2004 jälkeen, jolloin asetus N:o 723/2004 tuli voimaan.

Näin ollen kilpailuissa menestyneiden hakijoiden henkilöstösääntöjen 31 artiklan 1 kohdan mukaista oikeutta kilpailuilmoituksessa mainitun tehtäväryhmän palkkaluokkaan voidaan soveltaa ainoastaan ennallaan olevaan oikeuteen, koska päätöksen laillisuutta arvioidaan sen tekemisen ajankohtana voimassa olleiden oikeudellisten seikkojen mukaan ja koska tällä säännöksellä ei näin ollen voida velvoittaa hallintoviranomaista tekemään päätöstä, joka olisi yhteisön lainsäätäjän muuttamien henkilöstösääntöjen vastainen ja tämän vuoksi lainvastainen.

Tässä tilanteessa, jolle on ominaista, että ennen 1.5.2004 julkaistuissa kilpailuilmoituksissa mainitut palkkaluokat kumottiin kyseisestä päivästä alkaen uuden urarakenteen myötä, lainsäätäjä saattoi voimaan henkilöstösääntöjen liitteessä XIII olevan 12 artiklan 3 kohdan ratkaistakseen tästä tilanteesta aiheutuvat vaikeudet ja määrittääkseen kilpailuissa menestyneiden sellaisten hakijoiden palkkaluokat, jotka oli merkitty ennen 1.5.2004 julkaistuihin varallaololuetteloihin, mutta jotka nimitettiin näiden kilpailujen perusteella koeajalla oleviksi virkamiehiksi kyseisen päivän jälkeen.

Henkilöstösääntöjen liitteessä XIII olevan 12 artiklan 3 kohdassa määritellyt palkkaluokat eivät vastaa ennen 1.5.2004 julkaistuissa kilpailuilmoituksissa ilmoitettuja palkkaluokkia. Tämä säännös on ristiriidassa henkilöstösääntöjen 31 artiklassa olevan sen säännön kanssa, joka on säilytetty vanhojen henkilöstösääntöjen 31 artiklasta. Ottaen huomioon sen kohde, henkilöstösääntöjen liitteessä XIII olevan 12 artiklan 3 kohta on kuitenkin luonteeltaan erityinen siirtymäsäännös, jolla sellaisenaan voidaan poiketa tietyn virkamiesten luokan osalta siitä luonteeltaan yleisestä säännöstä, josta säädetään henkilöstösääntöjen 31 artiklassa.

Rajoitteet, joita virkamiesten uran kannalta väistämättä liittyy siirtymiseen hallinnointijärjestelmästä toiseen, voivat nimittäin pakottaa hallinnon luopumaan väliaikaisesti ja tietyn rajoituksin niiden pysyvien sääntöjen ja periaatteiden tiukasta soveltamisesta, joita tavanomaisesti sovelletaan tällaisiin tilanteisiin.

Henkilöstösääntöjen 29 artiklasta seuraa, että avointa virkaa koskeva ilmoitus muodostaa oikeudellisen kehyksen, jota hallinnon on noudatettava. Tämän säännöksen noudattamisesta on todettava, ettei sen sitovuus ylitä henkilöstösääntöjen liitteessä XIII olevan 12 artiklan 3 kohdan sitovuuden tasoa, ja ettei sille voida antaa etusijaa tähän viimeksi mainittuun erityiseen siirtymäsäännökseen nähden.

Henkilöstösääntöjen liitteessä XIII olevan 2 artiklan 1 kohdassa säädetään vanhojen palkkaluokkien ja 1.5.2004 alkaneen ja 30.4.2006 päättyneen siirtymäkauden ajan voimassa olleiden palkkaluokkien välisestä edullisemmasta suhteesta kuin mistä säädetään tässä samassa liitteessä olevan 12 artiklan 3 kohdassa. Tällä ensin mainitulla säännöksellä on ollut tarkoitus vain muuntaa 1.5.2004 palkkaluokat, joita sovellettiin 30.4.2004 virkamiehen asemassa olleisiin henkilöihin, jotta heihin

voitaisiin soveltaa uutta urarakennetta, jonka oli tarkoitus tulla täysin voimaan 1.5.2006. Henkilöstösääntöjen liitteessä XIII olevan 2 artiklan 1 kohtaa sovelletaan suppeasti kaikkien siirtymäsäännösten tavoin, eikä sitä voida soveltaa tämän väliaikaisen tilanteen päätyttyä.

(ks. 84–86, 91 ja 92 kohta)

Viittaukset:

Yhteisöjen tuomioistuin: em. asia Centeno Mediavilla ym. v. komissio, 100 ja 101 kohta

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin: asia T-30/02, Leonhardt v. parlamentti, 11.2.2003 (Kok. H., s. I-A-41 ja II-265, 51 kohta); asia T-311/04, Buendía Sierra v. komissio, 19.10.2006 (Kok., s. II-4137, 213 kohta) ja em. asia Centeno Mediavilla ym. v. komissio, 110 ja 112–115 kohta

6. Virkamies ei voi vedota luottamuksensuojan periaatteeseen kiistääkseen uuden säännöksen laillisuuden erityisesti sellaisella alalla, jolla lainsäätäjällä on laaja harkintavalta. Lisäksi oikeus vaatia luottamuksensuojaa edellyttää muun muassa, että tehdyt vakuuttelut ovat sovellettavien sääntöjen mukaisia. Jos nimittävä viranomais on määrittänyt 1.5.2004 jälkeen, jolloin virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen ja muuta henkilöstöä koskevien palvelussuhteen ehtojen muuttamisesta annettu asetus N:o 723/2004 tuli voimaan, nimitetyn virkamiehen palkkaluokan vanhojen henkilöstösääntöjen palkkaluokkia ja ura-alueita koskevien sellaisten säännösten mukaisesti, jotka eivät olleet enää voimassa, on sen tekemä päätös lainvastainen, koska se ei ole henkilöstösääntöjen mukainen.

(ks. 99–101 kohta)

Viittaukset:

Yhteisöjen tuomioistuin: em. asia Centeno Mediavilla ym. v. komissio, 91 ja 100 kohta

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin: asia T-381/00, Wasmeier v. komissio, 11.7.2002 (Kok. H., s. I-A-125 ja II-677, 106 kohta); asia T-398/03, Castets v. komissio, 4.5.2005 (Kok. H., s. I-A-109 ja II-507, 34 kohta); asia T-282/02, Cementbouw Handel & Industrie v. komissio, 23.2.2006 (Kok., s. II-319, 77 kohta); em. asia Centeno Mediavilla ym. v. komissio, 95 kohta ja asia T-145/06, Omya v. komissio, 4.2.2009 (Kok., s. II-145, 117 kohta)

7. Henkilöstösääntöjen sen uudistamisen yhteydessä, joka toteutettiin virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen ja muuta henkilöstöä koskevien palvelussuhteen ehtojen muuttamisesta annetulla asetuksella N:o 723/2004, jonka seurauksena virkamiesten palkkaluokkien rakennetta muutettiin, periaatteella, jonka mukaan virkamiesten on tarkoitus luoda uraa omissa toimielimissään, ei sellaisenaan voida perustella vanhojen säännösten soveltamista virkamieheen ja tehdä täten tyhjäksi lainsäätäjän asettamaa tavoitetta. Lähtökohtaisesti yleisesti sovellettavien säännösten ja erityisesti henkilöstösääntöjen säännösten muuttamisen jälkeen uutta sääntöä sovelletaan välittömästi sellaisten oikeudellisten tilanteiden tulevaisuudessa ilmeneviin vaikutuksiin, jotka ovat syntyneet mutta eivät välttämättä täysin vakiintuneet aiemman säännön voimassaolon aikana. Henkilöstösäännöissä ei kuitenkaan säädetä minkäänlaisesta oikeudesta päästä avoimen kilpailun avulla ylempään palkkaluokkaan edes virkamiehille, jotka täyttävät kaikki edellytykset tullakseen täten nimitetyiksi, koska kilpailussa menestyneiden hakijoiden merkitseminen valintakokeiden päätteeksi laadittaviin soveltuvien hakijoiden luetteloihin merkitsee asianomaisille henkilöille vain mahdollisuutta tulla nimitetyiksi johonkin niistä tehtävistä, jotka kilpailulla oli tarkoitus täyttää, koska tällaiseen mahdollisuuteen ei liity minkäänlaisia saavutettuja oikeuksia.

(ks. 125 ja 126 kohta)

Viittaukset:

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin: em. asia Centeno Mediavilla ym. v. komissio, 51–53 kohta